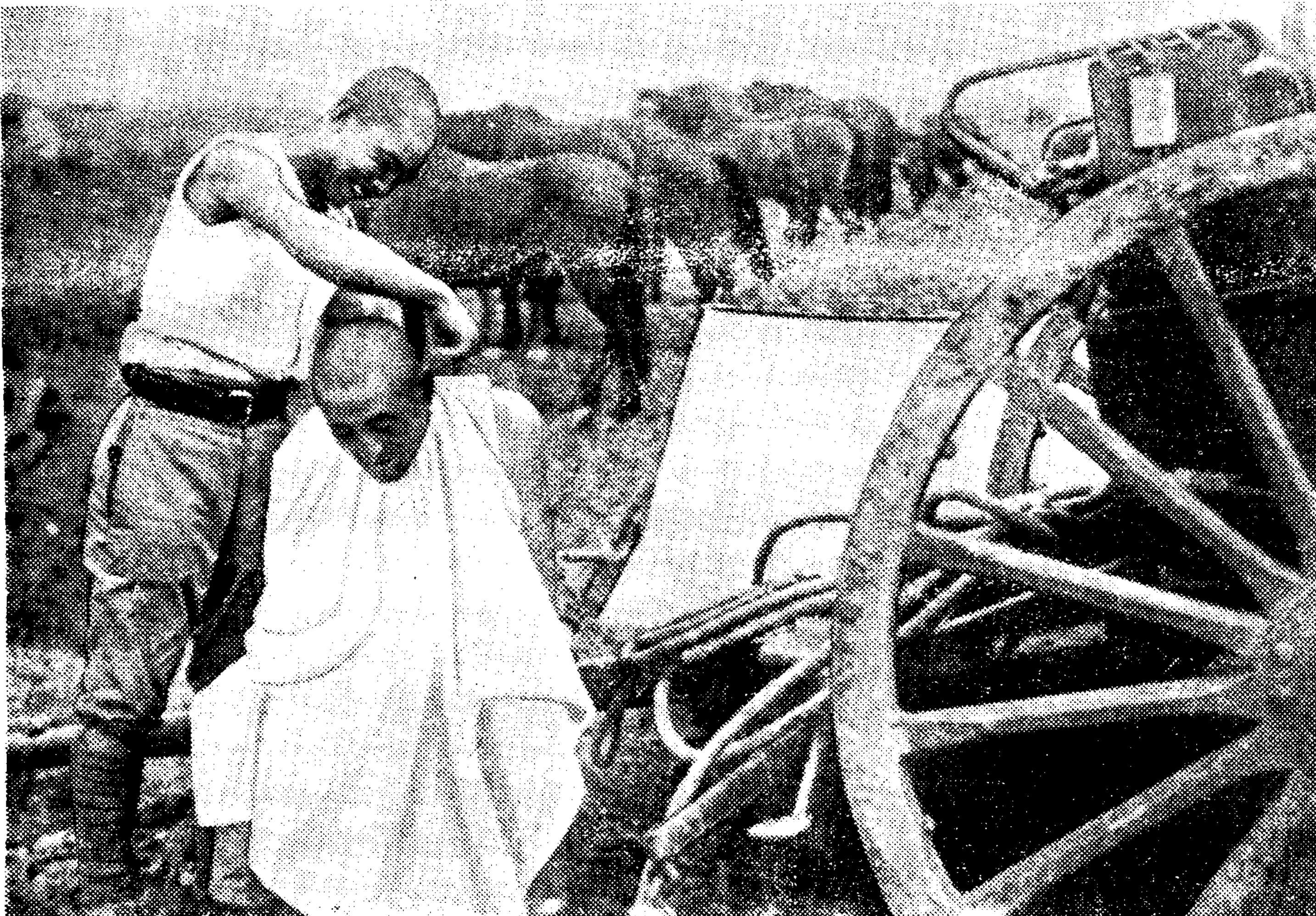
No. 2908 Woensdag 22 Dec. 1937 54ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

HET GEWEER DOET DIENST VAN BARBIERSTOEL. Zelfs in de oorlog moet een soldaat zich kunnen behelpen. Zo zegt de Japanse officier, die een soldaat zijn haren liet afsnijden, terwijl hij op een geweer zat achter de linies in Noord China.

De uitslag der Verkiezingen.

DE KATHOLIEKEN 6 VAN DE 10 STATENZETELS.

De nieuw gekozen Staten leden zijn de Heren.

Voor Curaçao

Mr. Da Costa Gomez, Mr. Desertine, J. Capriles, E. Martijn, Dr. Maal en J. Rustige

Voor Aruba

J. R. Arends en J. M. de Cuba.

Voor Bonaire

J. de Jongh.

Voor de Bovenwinden

J. Plantz.

„Samen sterk" schreven we in ons blad van Zaterdag en de uitslag van de verkiezingen van Maandag hebben dat woord bevestigd.

Gekozen zijn op Curaçao de Katholieken Martijn, Da Costa Gomez en Desertine.

Op Aruba de Katholieken J. R. Arends en J. M. de Cuba.

Op Bonaire de Katholiek J. de Jongh, waarmede op de tien te verkiezen raadszetels de katholieken van dit gebiedsdeel op zes hebben weten beslag te leggen.

We schreven Zaterdag, dat in al de strijd om de verschillende candidaten, de katholieken de grootste en hechtste partij vormden, thans vormen de katholieken in de Staten de grootste meerderheid en we mogen wel verwachten dat bij de benoeming van de 5 overige candidaten door Z. Exc de Gouverneur, met deze uitgesproken wens van de kiezers zal rekening gehouden worden en ook in het totale zetelsaantal de katholieken de grootste meerderheid zullen blijven vormen.

Dat de katholieken bij deze verkiezing in het Curaçaose district 3 kamerzetels zouden verkrijgen was verwacht door Katholieken en niet Katholieken. Bij alle **voorspellingen** over de uitslag dezer verkiezingen was men het daarover vrijwel eens, hoezeer men dan ook verschilde in voorspellingen ten opzichte van de andere candidaten.

En die verwachting werd nog versterkt toen er in de tegenpartij scheuring kwam, waardoor het te voorzien was, dat daarmee vele stemmen zouden verloren gaan, zoals inderdaad thans gebeurd is met alle stemmen op de candidaat Tinge.

Maar niet alleen de onenigheid bij de anderen, vooral de sterke eenheid onder de katholieken en het vertrouwen dat zij het politiek advies van hun partij zouden volgen, gaf reden voor deze verwachting van drie candidaten. En inderdaad hebben onze katholieke kiezers zch keurig gehouden aan het gegeven advies. Wie bij het tellen der stemmen aanwezig is geweest, werd getroffen door het regelmatige terugkeren van Martijn 1, Desertine 2 enz; of in de Wilhelminaschool; Da Costa Gomez 1, Desertine 2 enz.

Samen sterk, dat is het waardoor wij katholieken de overwinning hebben behaald; niet door ons aantal, want we hadden nog geen 750 kiezers op de 2035 van de Kiezerslijst en toch kregen we de helft van de candidaten ondanks deze minderheid, ondanks het waanzinnige kiesreglement.

We hopen dat deze eerste verkiezingen voor onze katholieken de grote les moge bevatten dat we door eenheid sterk zullen blijven, maar iedere verdeeldheid ons zal ruineren.

Nog iets anders moet ons van het hart en dat is de nauwkeurigheid, waarmee er gestemd is, ondanks het ingewikkelde van het kiessysteem. Op Otrabanda b.v. waren van de 583 uitgebrachte stemmen er maar 48 ongeldig. Op Santa Maria van de 82 uitgebrachte stemmen slechts 4 ongeldig.

En merkwaardig is wel dat de grootste ongeldigheid is gekomen door Hollanders die de hokjes zwart maakten.

Een woord van lof komt zeker hier toe aan de propagandisten van de Katholieke partij, die door een proefstemming te houden tijdig de Katholieke kiezers goed hebben kunnen instrueren. Niet minder lof verdient het Bestuur van de Cur. R.K. Partij voor de keurige Organisatie, waarmede zij deze eerste Curaçaose verkiezing hebben geregeld en last not least de Voorzitter en Secretaris van de Verkiezingen de Heren Bartels Daal en van Toorn.

Van boven af, was hun een kiesreglement voor Curaçao in handen gegeven dat moeilijk ingewikkelder had kunnen zijn, dan het thans is. We hadden eerlijk gezegd ook niet anders verwacht, toen we indertijd vernamen aan wien de vorige Gouverneur nog, de opdracht daartoe gegeven had. Een eresaluut mogen we wel brengen aan genoemde personen en hun staf die, ondanks dit reglement, op zulk een knappe wijze de verkiezingen hebben weten te leiden.

Alleen op Groot Kwartier vlotte de telling minder goed; eerst tegen half elf was men daar klaar met de telling van 291 stemmen.

Deze verkiezingen hebben wel een grote omkeer gebracht in onze volksvertegenwoordiging, zowel hier als op de overige eilanden.

Op het bijna voor 100% katholieke Bonaire was er jarenlang een geheel niet-katholieke politieraad; een hoogst enkele maal was er één Katholiek. Bonaire heeft thans een katholieke vertegenwoordiger in de Koloniale staten. Op Aruba was het al evenzo gesteld, en ook Aruba heeft thans zijn katholieke vertegenwoordigers in de Koloniale staten.

In onze Koloniale Raad hadden de Katholieken jarenlang slechts twee zetels, tot dat enkele jaren geleden Mr. Charles Ellis, zeker een der meest kundige leden, door de Koningin benoemd werd, buiten de voordracht om, hetgeen niet zonder rumor geschied is. En eerst onder Gouverneur van Slobbe kregen de Katholieken een vierde zetel van de dertien. De huidige verkiezing heeft thans zeker een meer evenredige vertegenwoordiging gebracht in de Koloniale staten.

En nu iets over de zetels der niet-katholieken.

Voor de Bovenwinden is gekozen die Heer Plantz; we zijn van harte blij dat de Hr. Plantz het gewonnen heeft van de Heer Brouwer. Voor het prestige van de Koloniale Staten achten we het verblijdend dat deze laatste er niet zijn intrede doet, evenmin als „de vertegenwoordiger van het volk Aruba", zoals hij zich zelf steeds betitelde, de Heer Henry Eman. Maar we gunnen hem gaarne, dat hij tot aan zijn dood behouden mag de titel van „de volksvertegenwoordiger."

Een verrassing zal misschien voor velen zijn dat de candidaat Tinge niet in de Staten is gekozen en zijn sterkste tegenstander Rustige wel: de strijd C.S.M. contra C.P.I.M. is hiermee ten gunste van de Heer Rustige beslist.

Met de overwinning van deze lijst zijn ook wij zeer tevreden en van harte juichen wij ook de intrede van de Heren Rustige en Capriles in de Staten toe.

Evenzeer is het misschien voor velen een verrassing dat de lijst Rustige—Capriles een volledige overwinning heeft behaald op hun tegenpartners in de politieke Unie de lijst Jonckheer—Suares—Maal.

Uit de verkiezing blijkt echter wel dat de lijst Rustige—Capriles veel sterker georganiseerd was als de andere en daardoor ook ,doordat de kiezers het politiek advies gevolgd hebben, de overwinning heeft behaald.

Van een volledige desorganisatie heeft de lijst Jonckheer—Suarez—Maal wel blijk gegeven, doordat No 1 van de lijst, het oud-lid van de Koloniale Raad Jonckheer een volledige debacle leed en het nog even hing tussen No 2 en 3, waarbij tenslotte Dr. Maal, die onder aan de lijst stond met de overwinning strijken ging.

Tenslotte geven we nog even een beschouwing van **Voor de verkiezingen.**

Het was in de laatste dagen voor de Verkiezingen een ongewone drukte op straat, waar op verschillende plaatsen verkiezingsbiljetten waren aangebracht: maar ook busjes waren er zelfs voor gerequieerd.

We hebben al meermalen onze critiek laten gelden op het Kiesreglement en **speciaal ook op de tijd der verkiezingen. We kunnen daarom ook moeilijk** zeggen of het met het oog op Kerstmis of met 't oog op de verkiezingen was, maar het aantal dronken mannen scheen Zondag belangrijk groter als anders.

De drukkerijen vooral hebben goede zaken gemaakt, voorzover natuurlijk de papierreclame betaald moet worden.

De kranten stonden vol advertenties, pamfletten zijn bij duizenden verspreid, open brieven werden rondgezonden, zodat ook de post nog goede dagen maakte, alhoewel we dit bij lange nu niet een vergoeding mogen noemen voor de duizenden welke deze verkiezingen aan de Gouvernementskas hebben gekost.

We hebben ter elfder ure nog kennis gemaakt met een paar nieuwe programs, of meer verkiezingsleuzen.

In ons artikel van Zaterdag hadden we al de vraag gesteld onder welk program nu de verdeelde candidaten van de Unie zouden optrekken.

We hebben daarop een antwoord ontvangen doordat de lijst Jonckheer—Suarez Maal in de Beurs van Zaterdagavond met het volgend program verscheen.

1. Vrijheid van de Drukpers.
2. Verbetering van het Onderwijs Onderwijs voor de rijpere jeugd. Verstrekking van Studiebeurzen.
3. Bevordering van de klassenvrede.
4. Betere woningtoestanden en Hygiene.
5. Bevordering van het toeristenverkeer.
6. Verlaging van waterleidings- en electriciteitstarieven.
7. Regeling van de Rechtspositie van Overheidspersoneel.
8. Bevordering van de lichamelijke opvoeding door sportparken, zwemgelegenheden etc. etc.
9. Ontwikkelingsmogelijkheden van landbouw, veeteelt en visserij.
10. Bevordering van de zorg voor ouden van dagen.

Ook de partij Rustige—Capriles kwam met een program, na eerst een critiek te hebben gegeven op de partij Tinge en de partij Jonckheer c.s. en stelde dan het volgende:

a. Het gezag te handhaven.
b. Het algemeen belang te dienen boven alles.
c. De Protestantse en Israëlitische godsdiensten te handhaven in volle gelijkgerechtigheid.
d. De gezonde economische ontwikkeling van Curaçao te bevorderen.
e. Het geven van speciale aandacht aan de belangen van alle Nederlandse onderdanen in dit Gebiedsdeel.
f. Volle medewerking tot overbrugging van nog steeds bestaande tegenstellingen.

Wanneer we deze programma's lezen en vergelijken, dan komt ons vanzelf de vraag op de lippen, waarvoor trokken dan toch al deze partijen gescheiden op?

We geloven niet dat één Curaçaoenaar bezwaar zal hebben tegen een dezer punten, nog sterker, ze gaarne zelfs zal ondertekenen.

Alleen zullen sommigen (zeker de katholieken) wat meer verlangen.

We geloven dan ook, dat we meer aandacht zullen moeten hebben, op wat **niet** in deze programma's, als wat er wel in staat.

En wat dat is zal de toekomst ons moeten leren.

Over Radio-uitzending.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.

Geachte Redactie,

Door de Nirom is enige tijd geleden een enquête ingesteld betreffende de samenstelling van haar programma's. De resultaten hiervan werden in de Nirombode gepubliceerd. De binnengekomen antwoorden werden in vier groepen gesplitst t.w. geen waardering, matige waardering, grote waardering en bijzondere waardering.

De luisteraars moesten zich uitspreken wat het muzikale gedeelte betrof over de volgende punten: levende muziek (nl. serieuze, populaire en jasz) en gramaphoomuziek (nl. serieuze, populaire en jasz.)

Van de luisteraars, die zich uitlieten over levende muziek bleken 35,2% geen of slechts matige belangstelling te hebben voor ernstige programma's, doch 64,8% had voor deze programma's een goede of bijzondere waardering geen of matige waardering voor populair levende muziek bleek slechts 8,2% der antwoordende luisteraars te hebben, terwijl 91,8% blijkbaar goede of bijzondere waardering hiervoor heeft. Niet minder dan 55,6% blijkt geen of slechts matige waardering te hebben voor levende jaszmuziek, terwijl 44,4% van de antwoorden getuigde voor een goede of bijzondere waardering van deze muziek.

Wat de gramaphoonmuziek betreft, heeft 43,1% geen of slechts matige belangstelling voor ernstige muziek, de rest wel; 11,5% stelt geen of weinig belang in populaire gramaphoonmuziek; 88,5% heeft goede of bijzondere belangstelling voor deze muziek.

Jasz op de gramaphoon kan geen genade vinden in de oren van 59,3% der luisteraars, terwijl 40,7% daar met belangstelling naar luistert.

Tot zover de Nirombode. Wat blijkt hieruit? Dat dus het merendeel van de radio luisteraars waardering heeft voor serieuze muziek en nog meer luisteraars voor populaire muziek, terwijl juist het merendeel geen belangstelling toont voor jasz. Het zou wel eens interressant zijn het aantal belangstellenden op Curaçao te kennen; want ik maak me sterk, dat het ook hier net zo gaat! De avonden van de Phohizender voor West Indië worden voor het merendeel gevuld met jaszmuziek en laat ik het maar noemen met heel veel lol. Hij dient zich aan als de happy station. Nu gaat dat goed, als men de eerste tijd naar de Radio luistert maar ten slotte wordt hen dat toch beu. Ook de Spaanse canciones, die uitgezonden worden, kunnen gerust weggelaten worden; men hoort ze veel beter en technisch duidelijker door de radiouitzendingen van de omliggende buurstaten; daar over behoeft men heus Holland niet aan te zetten; en wil iemand zich te goed doen aan jaszmuziek, dan stelt hij maar op Amerika Schenectedy met zijn krachtige zender. Daarom laat Holland ook voor West-Indië populaire muziek of ernstige muziek geven zoals Duitsland, dat bijna altijd beschaafde programma's uitzendt. Het genot, dat de Hollandse zender ons geeft, zal voor den West-Indiër daardoor zeker verhoogd worden.

Verder schrijft nog de Nirombode:

„Lezingen en causeriën hebben in sterke mate de aandacht." Door de K.R.O. wordt altijd de interressante rubriek bezorgd van Paul de Waart: „De wereld in Vogelvlucht." Maar een andere vraag is het of de lezingen door de K.R.O. uitgezonden, dezelfde belangstelling genieten zoals o.a. Bruggenbouw in Nederland, of Het Raadhuis van Amsterdam en dergelijke. Behoren deze beschouwingen niet veel beter thuis in een krant of tijdschrift? Men begrijpe mij goed. Het is mijn doel niet, dat geen enkele causerie meer kan uitgezonden worden, maar zijn er geen actueler onderwerpen of boeiender stoffen?

Ten slotte schrijft de Nirombode, dat 90,9% goede en zelfs bijzondere waardering heeft voor de nieuwsberichten. Ja, wanneer zullen we het geluk beleven, dat ook Holland zijn nieuwsberichten zendt naar de West-Indische luisteraars? Degenen, die nu op Hollands nieuws verlekkerd zijn, moeten er vroeg voor opstaan; dan kunnen ze 's morgens om 7 uur van de Nirom de nieuwsberichten horen; een zeer ongeschikt uur voor West Indië. Moge de tijd niet ver meer af zijn, dat we 's avonds die nieuwsberichten kunnen beluisteren van Holland zelf.

Radio-luisteraar.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Tegen de tijd van Kerstmis wordt het rustig in de politieke wereld.

Echter blijft de toestand in het Verre Oosten zorgwekkend vooral voor Engeland en Frankrijk. Engeland heeft n.l. grote versterkingen laten aanbrengen te Hongkong, een Engelse post in de Chinese zee, zoals Gibraltar in de Middellandse Zee. Of deze versterkingen nu dienen moeten ter afwering van de Japanners of tot wering van de Chinese vluchtelingen die in grote getallen daarheen vluchten, daarover zijn de berichtgevers het nog niet eens.

Frankrijk begint al angstig te worden voor zijn Chinese bezittingen in het Zuiden, wel misschien niet zozeer om het mogelijk verlies daarvan als wel om de mogelijke Japanse invloed en wellicht ook nog om bepaalde reacties welke het Japanse afdingen daar te weeg kunnen brengen.

In Spanje is niet zoals we in een vroeger overzicht hadden verwacht, de Franco-armee tot actie gekomen; maar wel daarentegen de Barcelona regering, die n.l. in de omgeving van Teruel een groot offensief is begonnen, waarvan de gevolgen toch nog maar heel matig zijn.

In Rusland heeft voor de zoveelste maal weer een groot aantal executies plaats gevonden van hoge dignitarissen. Het zijn er thans weer acht „kinderen van de revolutie" die door hun eigen moeder zijn opgegeten.

In Duitsland is overleden de grootheiden Ludendorff. Zijn naam maakte hij als Generaal in de Wereldoorlog, maar maakte zich daarna erg onsympathiek als de mokkende en mopperende Generaal, vooral in zijn optreden tegen de grote Hindenburg. Vooral door middel van zijn vrouw trad hij in de laatste jaren op als grote propagandist van het Heidendom, eerst in onenigheid met de Nazis en het laatste jaar in nauwe verbinding zelfs met Hitler.

De kerkelijke richtingen verliezen in hem een uitgesproken vijand. Maar toch was Ludendorff's invloed niet van die aard, dat de kerkelijken thans een verbetering van hun positie mogen verwachten.

In Duitsland heerst op het gebied der wereldbeschouwing nog altijd de andere heiden Rosenberg.

Ten slotte vragen we voor vandaag de aandacht nog eens voor Duitsland en in het bijzonder voor de Naziwijsgeer Rosenberg.

We hebben enkele weken gezien dat de bekwame Dr. Schacht tenslotte voor Goering heeft moeten capituleren.

Goering schijnt niemand boven zich te dulden, dan misschien alleen Hitler. En daarom ligt ook Rosenberg, wiens invloed op Hitler in de laatste maanden sterk is toegenomen, bij hem in ongenade.

Bekend is het dat Goering steeds minachtend over „den Kerl" spreekt.

Wie van deze zal het winnen?

Goering heeft een krachtig wapen in zijn handen gekregen. En dat is het voor Rosenberg fatale feit, dat zijn geboortewieg de ras- en bloedtheorie de doodsteek geeft!

Volgens onze cultuurfilosoof schept het Arische, nordische bloed enkel edele mensentypen, daarentegen kan een mens, in wiens aderen een bloedmengsel vloeit van bastaard nooit een evenwichtig, een wilskracht en edele persoon zijn. In Rusland bijvoorbeeld heeft men een bastaardgeslacht met Noordse en Mongoolse inslag. Dostojewski zou zo'n bastaardexemplaar vertegenwoordigen en in zijn litteraire werken komt de bloemenging sterk tot uiting in de onstuimige wil alle levensbanden te verbreken. Het gehele Russische bolschewisme is niets anders dan „die Empörung des Mongoliden gegen nordische Kulturformen" (Mythus, p. 113).

Rosenberg, de doodsvijand van het Joodse ras, fulminator tegen de Mongoolse-Russische geest van het bolschewisme, deze Rosenberg stamt af van... Joodse en Mongoolse voorouders!

De directeur van het staatsarchief te Reval dr. Otto Lüv en de Lithause journalist Franz Szell uit Kowno, zijn in de archieven aan het speuren gegaan om de Ahnentafel van Rosenberg aan het licht te brengen. Het resultaat is verbijsterend!

De in 1867 te Petersburg geboren moeder van Rosenberg, Carolina Siré is van Franse komaf. Zijn in 1837 te Reval geboren grootvader is van afstamming een Slaviër. De grootmoeder van zijn overgrootvader was een Jodin en de vader van zijn grootmoeder van vaders kant was Mongool en Russische lijfeigene!

Franz Szell beweert dit zo maar niet lichtvaardig en heeft dr. Frick, von Neurath, Goering, Goebbels en Gürtner voorgesteld het bewijs te leveren voor, zelfs voor het „Reichsgericht" te Leipzig en de gevolgen te dragen, onder conditie, dat de rechtspraak openbaar zal zijn en zijn Engelse verdediger toegelaten wordt. Van Duitse zijde is men hier wijselijk niet op ingegaan. (Edgar Alexander, Der Mythus Hitler p. 161 vv).

Een volkomen bloedbastaard dus, de vurige „Ariër" en „Duitser" Rosenberg. Zijn honderden bladzijden, doorweekt met hatelijke gal tegen Jood en Mongoolse bolschewieken, klagen Rosenberg zelf aan.

Een scherper wapen is zijn tegenstanders nog nooit in handen gevallen: Is Rosenbergs rassentheorie juist, dan wordt Rosenberg door zich zelf gevonnist, want een Mongools-Joodse bastaard is nu eenmaal een onedel type.

Is zijn theorie niet juist, dan wordt allicht zijn persoon gered, doch dan valt het nationaal-socialistische systeem principieel in elkaar. Immers dan blijkt het mogelijk te zijn, dat een niet-Ariër, een Joodse Mongool, zelfs een vurig nationale Duitser kan worden, als hij zich slechts inbeeldt Ariër en Duitser te zijn.

Werkelijk een zeldzaam tragiek: Rosenberg pleegt een fatale moordaanslag op zijn voorvaderlijk bloed, zonder het schijnbaar te hebben geweten.

Als Rosenberg gelijk heeft, dat ook „wetenschap een resultaat van 't bloed" is (M. 120) dan moet heel zijn wetenschap wel een bastaardbrouwsel zijn en dus ook het nationaal-socialisme! Heeft hij geen gelijk, dan bepalen niet ras en bloed per sé de wetenschap, maar kunnen er toevallige omstandigheden een zeer voornaam woord meespreken, sterker dan ras en bloed.

Maar niet alleen Goering; ook de ernstige wetenschappelijke kringen en vooral „das Militär" moeten niet veel van de kroonphilosoof hebben.

We mogen dan ook wel een verblijdend teken zien in een recent feit, dat de „Reichspost" van 30 October vermeldt: „Het Duitse „Reichsgericht" heeft als hoogste instantie een pastoor vrijgesproken, die „wegens Angriffe auf den national-sozialistischen Staat" veroordeeld was, omdat hij van de kansel Rosenbergs ideeën had aangevallen. Men motiveerde de vrijspraak op de overweging, dat Rosenberg niet de staat is en hij zelf trouwens dikwijls op het persoonlijke van zijn ideeën wijst. Het „Juristische Wochenschrift" dat deze motivering vermeldt, voegt er aan toe, dat de staat niet eenzijdig Rosenberg verdedigt, doch veeleer de plicht heeft de kerken te beschermen en volgens het Concordaat de geestelijken vrij de dogmatische en zedelijke leer der Kerk te laten verkondigen voor zover de Kerk hun dit als plicht oplegt. Deze vrijspraak acht het blad van groot principieel gewicht, omdat tot nu toe de Gestapo gewelddadig elke critiek op Rosenberg

vanaf de kansel onderdrukte en liet bestraffen.

Wij hopen, dat dit vonnis werkelijk voortkomt uit een principeel gunstiger houding tegenover de Kerk en haar bedienaren. We willen echter nog niet te vroeg juichen, want zal Rosenberg op den duur zich dit laten welgevallen?

BUITENLAND

MERKWAARDIGE UITVINDING OP RIJWIELGEBIED.

Fiets zou zonder hulpkracht 100 K.M. per uur kunnen halen.

De oud-wielrenner Sturro Camelli heeft te Cremona een nieuw model rijwiel uitgevonden, dat alleen door spierkracht gedreven een snelheid van honderd kilometer per uur zou kunnen bereiken.

De nieuwe fiets is twintig centimeter langer dan het gewoon model. De wielen zijn zwaarder en het zadel is meer naar achteren geplaatst, terwijl het stuur langer is.

In een klein kastje is het mecanisme geborgen, dat de beweging van de pedalen overbrengt op de achteras.

De beweging van de pedalen is verticaal en bij iedere trap legt het rijwiel een afstand van 32 meter af.

Binnenkort zullen met het eerste model proeven worden genomen.

ACHTERUITGANG DER BESCHAVING.

De Howard Bond voor Hervorming der Strafrechtpleging in Engeland heeft een merkwaardige rapport uitgebracht over de behandeling van gevangenen in voorarrest, in verschillende landen, aldus de „Tijd".

Uit het rapport blijkt, dat in een groot aantal landen — voornamelijk in Europa — mannen en vrouwen zonder proces in de gevangenis opgesloten blijven, en dat folteringen, teneinde bekentenissen of getuigenverklaringen af te dwingen, „wijdverbreid zijn en toenemen."

De Bond heeft inlichtingen ingewonnen omtrent de volgende punten:

1. Wie is gemachtigd personen gevangen te houden vóór zij veroordeeld of vrijgesproken worden?
2. Wie ondervraagt hen?
3. Hoe worden zij ondervraagd?
4. Hoe lang worden zij gevangen gehouden alvorens terecht te staan?
5. Wat gebeurt er met gearresteerden dei niet terecht staan?

De resultaten van het onderzoek zullen voorgelegd worden aan de Volkenbond.

In een inleiding tot het Rapport wordt gezegd, dat voor zover folterings-methoden ingevoerd zijn in verband met politieke misdrijven, „aan de strijd tussen de partijen een nieuw element van de uiterste verbittering toegevoegd is, dat ook de internationale betrekkingen dreigt te verbitteren. Geen beschaafd land is bereid te erkennen, dat het zijn toevlucht neemt tot foltering. Toch kan niemand, die de feiten nagaat, eraan twijfelen, dat foltering thans meer voorkomt dan een halve eeuw geleden. Het kwaad is niet uitgeroeid, maar neemt toe."

Twee gevallen uit Europese landen worden genoemd. Het eerste betreft een gevangene, die dagen en nachten lang in een wit-gestucadoorde cel, van één vierkanten meter, en twee meter hoog, opgesloten werd, met een licht van 500 kaarsen strekte vòortdurend voor zijn gelaat brandend.

Het andere betreft het uittrekken van de nagels van een gevangene. Noord-Ierland komt ook op de lijst voor. De bevoegdheden van politie en magistraten tot het ondervragen van gevangenen, die nog niet terechtgestaan hebben, zijn daar onbeperkt, en personen kunnen voor onbepaalde tijd gevangen gehouden worden op bevel van de rijkelijke overheden, zonder dat zij terechtstaan.

In Duitsland bestaan, aldus blijkt uit het Rapport, in het geheel geen voorschriften betreffende ondervraging, en geen grens is gesteld aan de tijd, gedurende welke een persoon gevangengehouden kan worden zonder terecht te staan.

De Staatspolitie of Geheime Staatspolitie kan optreden tegen politiek-verdachten „geheel buiten elk rechterlijk toezicht, en zonder enige wettige belemmering", en een persoon kan voor onbepaalde tijd in een concentratiekamp opgesloten worden.

De Howard Bond zal te Genève vragen, dat zijn Rapport bestudeerd worde door de Vijfde Volkenbondscommissie, welke zich met sociale aangelegenheden bezig houdt, en dat zij, indien zij door deze en andere bewijsstukken overtuigd mocht worden, de Volkenbond zal adviseren een verklaring af te leggen, waarin de leden tot waakzaamheid en onderlinge samenwerking aangespoord worden.

DE BASKENKINDEREN.

We hebben reeds verschillende malen kunnen lezen van vervoer van Spaanse kinderen naar Engeland en Rusland.

Het blijkt uit de berichten meer en meer dat we eerder van een ontvoering kunnen spreken en er hemeltergende schandalen aan verbonden zijn.

We lazen nu weer het volgende over de Baskenkinderen in de Maasbode:

Een deel hunner viel in handen van een Engels comité, en dit weigert nu pertinent ze aan hun wettige eigenaars terug te geven. Eerst geschiedde dat onder voorwendsel, dat het in Baskenland nog zo schrikkelijk onveilig was. Toen die verontschuldiging niet meer houdbaar was, eiste het comité, dat de ouders schriftelijke verzoeken zouden indienen om hun kinderen terug te krijgen. Maar die verzoeken leverden geen resultaat op, want ze werden door het comité als niet bona fide beschouwd.

Nu had het Vaticaan deze aangelegenheid al in handen van een bijzondere vertegenwoordiger gelegd en in overleg met de Franco-autoriteiten besloot men iets te ondernemen, dat desgewenst een steekproef te noemen is. Men koos 1.000 brieven uit van ouders, wier verlangen hun kinderen terug te zien werkelijk en waarachtig boven alle verdenking verheven was. Voor de goede trouw van de verzoeken, welke deze ouders indienden, stond de pauselijke vertegenwoordiger borg. Deze heeft een priester in Engeland aangesteld om voor de Baskische kinderen op te komen en deze stond eveneens voor het bona fide karakter van deze 1.000 brieven garant. Salamanca deed dat ook.

Echter, het Vaticaan wilde toch niet over ijs van vijf-en-twintig nachten gaan. Daarom liet men de brieven nog eens verifieren door den Engelsen consul te Bilbao. Maar ook dat scheen niet genoeg, en het trof dus wel zeer gelukkig, dat de Britse ambassadeur te Hendaye bereid bleek te zijn óók al voor die brieven in te staan.

Maar het resultaat? Nihil. Het comité weigert de betrouwbaarheid van die brieven te erkennen. Het zendt de kinderen niet terug. En 'n Engels katholiek blad, deze materie onlangs behandelend, geeft onomwonden te verstaan, dat het comité alleen dáárom zo merkwaardig kan optreden, wijl het door geheime krachten van het foreign office geruggesteund wordt. Waaraan het dan de opmerking knoopt, dat het gezegd departement aldus zijn eigen consulaire en diplomatieke ambtenaren desavoueert.

VONNIS OVER DUITS HEIDENDOM.

Brief van het Amerikaanse episcopaat.

Het episcopaat van de Verenigde Staten heeft een brief gezonden aan de Duitse bisschoppen ter gelegenheid van de conferentie van Amerikaanse bisschoppen, welke te Washington is gehouden op 18 November j.l.

Hierin betuigen de Amerikaanse bisschoppen hun Duitse broeders hun volledige sympathie en solidariteit, hun bewondering en diepe genegenheid.

De bisschoppen veroordeelden de leiders van het nieuw-heidendom, die willen pogen, een einde te maken aan de godsdienst en in het geweten van het Duitse volk het ware geloof en de liefde tot God trachten uit te wissen.

De bisschoppen herinneren er aan, dat in de Encycliek van 14 Maart de Heilige Vader de richtlijnen voor het Duitse episcopaat uiteen heeft gezet en de middelen heeft aangewezen om de sociale orde te verzekeren en tegenstand te bieden aan het bolsjewisme zowel als de overige vijanden van de vrede.

De pogingen om de goede naam van de priesters in het geding te brengen heeft in Amerika afkeer gewekt en heeft bewezen tot welke laagheid sommige kranten van de Duitse regering zijn gedaald.

Het episcopaat besluit deze brief met de verzekering, dat de Amerikaanse Kerk, de gehele Katholieke wereld en alle gelovigen aan de zijde van de Duitse bisschoppen staan.

NEDERLAND.

MR. MARCHANT WEER AAN HET WOORD.

De N. Venl. Crt. schrijft:

Oud-minister Marchant mag door zijn vroegere vrienden uitgeschakeld zijn als politicus en zelfs vergeten worden bij de onderscheidingen aan de oud-Ministers, omdat hij het waagde katholiek en tracht steeds beter te worden, hij blijft toch werken.

Ofschoon hij dus in het grote algemene leger kwam, isoleerde hij zich. Laten we daar wel aan denken bij al het schrijven over ons isolement. Wij moeten onder de anderen leven en door ons woord, maar vooral door ons voorbeeld, de wereld met Cristus' leer doordesemen, doch vervolging en uitstoten zal ons deel blijven. Dat ondervinden de katholieken niet alleen in Duitsland, men kan het ook hier nog gewaar worden. Mr. Marchant, de gevierde en gezochte staatsman, ondervond het. Met één woord van zijn ouden vriend en medewerker werd een eind gemaakt aan zijn ministriële loopbaan. Dat de liberale mr. Patijn aan de Oxford-beweging is gaan doen, maakt hem meer geschikt om Minister te zijn in het Kabinet en ook de vrijmetselaar Oud predikt een soort christendom, maar omdat mr. Marchant katholiek werd, moest hij er uit. Dat is te gek!

Zijn geest is hierdoor echter niet terneergeslagen, maar wel nog dieper geworden. Hij ervoer dat de kinderen der Kerk beproefd worden. Actief en propagandistisch als hij bleef, schrijft en spreekt hij om de Waarheid overal te doen doordringen. Daarbij hoort ook die waarheid en zo schreef hij de brochure: „De kinderen der Kerk beproefd" welke verscheen bij G.G.G. Het is, gelijk elke uiteenzetting van hem, weer klaar en scherp-geformuleerd. Nuchter als een advocaat, maar toch bezield door het nieuwe, brandende Geloof, zet hij eerst uiteen dat Christus alleen kan hebben gedacht: 1. aan een zichtbare Kerk; 2. aan een enige Kerk; en dat deze geen andere kan zijn dan de Katholieke. Dan komt hij op de z.g. „hervorming" en zo vanzelf op het nationaal-socialisme. Wat hij over het Duitse zegt, zullen we hier laten rusten, maar de bladzijde over de nieuwe „hervormers" hier is toch te raak, dan dat we het niet zouden citeren:

„Men moet blijven „aanpassen", zeggen sommigen.

Deze continuele kerkhervorming wordt in onze dagen toegepast bij onze naburen. Waarom zou men ook niet, onder de geheel veranderde toestand, met het „aanpassen" voortgaan? De mensen zijn, in hun steeds maar verdiepte kennis en wetenschap, erachter gekomen, dat de beschaving van de Germanen, van het Noordse ras, is een geheel eigen beschaving, die lang vóór Christus is opgekomen. Het Christendom heeft voor hen geen beschaving gebracht — dat is een vergissing van de Kath. Kerk. Neen, de Noormannen waren de dragers van de echte, Noordse beschaving, en de Kerk heeft, door bijvoorbeeld Benedictijnen uit te zenden als Sint Adalbertus naar Egmond, de oude Noordse beschaving bedorven door de Romaanse bijmengselen uit Rome. De eigen beschaving van de Vikingen had onbedorven bewaard moeten blijven, en wat er sedert aan is bedorven moet worden hersteld. De wederopbouw van Egmond is dus reactie, is bederf van wat zuiver was. Wat men daarvan als Germanen kan gebruiken, is alleen het „positieve" Christendom dat kracht geeft en dat in de Germaanse „wereld- en levensbeschouwing" reeds was belichaamd. Dit is onzuiver gemaakt door de Romaanse bijmengselen van de leer der erfzonde van de Christelijke liefde, van de deernis en barmhartigheid. Wie dus echt, positief Christen is, moet het Christendom voor de Germanen verder hervormen tot een leer van ras, bloed en bodem, tot de Germaanse „levens- en wereldbeschouwing".

Dit is wel echt Marchant. Hoe hij dan verder gaat, kan een nadenkend mens zich wel voorstellen. Maar dan nog is het een genot dit te lezen en voor velen is het goed, zeer goed.

VOOR 50 JAAR

Uit de Amigoe van 17 December 1887.

„Nu de feesten van Kerstmis en Nieuwjaar weer op handen zijn, willen wij in weinige woorden nog eens de aandacht vestigen op de gebondenheid en verregaande schaamteloosheid waarmede die dagen hier doorgebracht en die feesten hier gevierd worden."

„In deze dagen reeds hoort men 's avonds, tot laat in de nacht zelfs den „tamboer" slaan, dat als eene voorbereiding en oproeping moet dienen voor menigeen, om in de Kerstdagen en op Nieuwjaarsdag in krotten en hollen lichaam en ziel te kunnen verderven. En dat gaat zo jaar op jaar, en zelfs het gehele jaar door......"

Na dan verder een uiteenzetting gegeven te hebben van de betekenis van het Kerstfeest gaat de schrijver voort: „die dag wordt hier op Curaçao ontwijd en ontheiligd door de ruwste onbeschaamdheid, door de gruwelijkste misdaden zelfs, waarvoor wij geen benaming durven uitspreken."

Tenslotte bespreekt schrijver de hier bestaande verordeningen en vraagt: „Wanneer de politie meer werkend en handelend optrad en overal waar ook, zonder onderscheid van personen zich deed gelden, zou het er dan op sommige plaatsen wel met zoo weinig schaamte toegaan?"

Uit dit citaat uit de Amigoe van het jaar 1887, waarvan we slechts een gedeelte hebben overgenomen, blijkt toch wel dat de toestanden hier op dat gebied reeds aanmerkelijk zijn verbeterd. Een troost dus voor allen die hier werken aan de zedelijke verbetering des volks.

Geen wonder ook, want zegt de Schrift niet: „Deus nationes sanabiles fecit?"

KRANSLEGGING BIJ HET MONUMENT VOOR SIMON BOLIVAR.

Vrijdagmiddag heeft de Sociedad Bolivariana de Curaçao enige kransen gelegd aan de voet van het monument voor Simón Bolivar op het Bolivarplein, ter gelegenheid van het feit, dat 17 December de 107e sterfdag van de grote Bevrijder werd gevierd.

De heer C. N. Winkel, voorzitter van de Sociedad Bolivariana hield een rede, waarin hij wees op de vriendschap tussen Curaçao en Venezuela, terwijl hij tevens wees op de vriendschap tussen den Curaçaoenaar Brion en Simón Bolivar.

Ook Zijne Excellentie de Gouverneur, die bij de plechtigheid aanwezig was, wees op de goede verstandhouding tussen de landen die door Simón Bolivar zijn bevrijd en speciaal Venezuela, en Holland en Curaçao.

Als laatste spreker voerde de Venezolaanse consul het woord, Dr. Gustavo Manrique Paganins welke eveneens op de goede verstandhouding wees tussen ons gebeidsdeel en zijn land.

Vele belangstellenden woonden de plechtigheid bij.

Rede van den Heer C. N. Winkel.

Excellentie, Mevrouw Wouters,

Autoriteiten,

Dames en Heren,

Heden is het zeven jaar geleden, dat ik door mijn Land opgedragen, de eer had het Nationale Pantheon te bezoeken, waar het stoffelijk overschot van den onsterfelijken Bevrijder „Simón Bolivar" rust, met het vererend doel, deel te nemen aan de herdenking van de honderdste verjaardag van de dood van den beroemden en glorierijken Bevrijder.

Niet alleen Venezuela, de Bevrijderswieg, Vaderland van helden en intellectuelen, trouwe vriend van Curaçao in alle tijden, en de vier andere Republieken, die door de vlammende sabel van den onsterfelijken Zuid Amerikaan bevrijd werd, maar ook de ganse Wereld herdacht op die dag de schitterende epopeen, die de kroon van Bevrijder op zijn hoofd hebben gelegd.

Curaçao, op dit bescheiden stuk grond, die de eer had den beroemden Bevrijder als gast te hebben in de tijd van zijn strijden, zijn overwinningen en zijn glorie, mijn bevende handen sprakeloze kransen nederlegden op het geeerbiedigde graf van den onvergetelijken vriend van iedereen.

Curaçao, die het genoegen had zijn heldhaftige zoon Mariskaai Brion naast den Venezolaansen held te zien, door hem genaamd „Zijn Edelmoedig en Trouwe Vriend", met hem strijdende gedurende zijne reusachtige pogingen, schreide terwijl hij herdachte, dat deze held zich honderd jaren te voren tot de ware glorie had verheven.

Curaçao wenste ook onder de eersten te zijn, de een barmhartige herinnering aanboden ter nagedachtenis aan den Held onder Helden, en gesteund door de banden van vriendschap en eenheid, heeft zij deelgenomen aan de herdenking, die de grootste apotheose weerkaatste, die ooit gewijd werd aan een door de hele wereld bemind en bewonderd held.

In de naam van Curaçao, Aruba en Bonaire, werden er symbolische kransen op het eerbiedwaardige en geachte Mauseleum, dat het heilige overschot van den Bevrijder van vijf Zuid-Amerikaanse Republieken bewaart, neergelegd.

Toen kweet ik mij van deze vererende taak in mijne hoedanigheid als Voorzitter van de Curaçaose Commissie om die onvergetelijke dag te herdenken.

Terwijl ik in vertegenwoordiging van mijn Vaderland deze heilige plicht in Caracas vervulde, onthulde mijn Volk dit plein met de naam van „Simón Bolivar" en gaf het over aan het Gouvernement dat het met geestdrift aannam en op die manier de nagedachtenis van de honderdste verjaardag van de dood van den beroemden Bevrijder onsterfelijk maakte.

Heden heb ik de eer in mijn eigen Land, op dit stuk grond gewijd aan den onsterfelijken Bevrijder (honderd en zeven jaren na zijn dood) in mijn hoedanigheid als Voorbitter van de Sociedad Bolivariana de Curaçao) mijn dank te betuigen aan alle hieraanwezigen, die hunne sympathie zijn komen bewijzen aan de Bolivariaanse Volken op deze vooral hunnen kinderen denkwaardige dag, met ons medewerkende om de naam van den Held onder helden levend te houden, ten blijke dat deze onsterfelijke man steeds leeft in het hart van iedereen.

Ieder jaar herleeft krachtiger en vuriger het gevoel van eerbied, waardering en dankbaarheid jegens den Bevrijder.

Heren vertegenwoordiger der zes Bolivariaanse Republieken,

De leden van de „Sociedad Bolivariana de Curaçao" buigen zich heden voor Uwe achtbare regeringen.

Met U herdenken wij heden de dag, die de nagedachtenis van den onsterfelijken Bevrijder doet herleven, Vader Uwer Vaderlanden en onsterfelijken vriend van Curaçao.

Wij herdenken de trouwe vriendschap van den grootsten Zuid-Amerikaan, die door midden van die vriendschap Curaçao voor altijd heeft verenigd met Uwe Landen.

Deze vriendschap, die bestendigd werd door de medewerker van den groten Curaçaoenaar, den beroemden Luis Brion, genaamd door den Held der Helden, zijn „Edelmoedig en Trouwen Vriend" zal eeuwig zijn.

Met liefde en vol vuur zullen wij steeds deze onsterfelijke vriendschap vernauwen, onze Helden hebben ons het voorbeeld gegeven en ter hunne gedachtenis zullen we het volgen.

Venezuela, WIEG der Bevrijder,
Columbia, Heilig Land dat het stoffelijk overschot ontvangen heeft.

Landen door Curaçao bemind en bewonderd, de dankbaarheid dwingt ons om als broeders te leven.

Laten wij steeds de wetten van onze verschillende Landen eerbiedigen, en elkander steeds meer naderen en onze tegenwoordige vrienschap zal steeds groter en sterker worden.

Geachte toehoorders,

Opnieuw heb ik de eer een krans aan te bieden ter nagedachtenis van den Beroemden Bevrijder „Simón Bolivar."

Het spijt mij de nodige gaven niet te bezitten, op dit ogenblik,
het spijt mij dat ik niet in staat ben uiting te geven aan mijne gevoelens,
het spijt mij dat ik mij sprakeloos gevoel bij deze plechtige gebeurtenis.

In mij herleeft de gedachte aan den Grootsten Zuid-Amerikaan,
Held onder de Helden,
Bevrijder door de gehele Wereld bemind,
Onsterfelijke Bolívar,
aan wien ik op deze dag in naam van de „Sociedad Bolivariana de Curaçao" een krans aanbied, die al de gevoelens van hare leden in zich sluit.

In het beoordelen van andermans woorden en daden wachte men zich voor drieërlei persoonlijkheden:
bij een tegenstander om niet te kwesten en scherp te wezen;
bij een vriend om niet te vleien en zonder reden te prijzen;
bij een geestverwant „mijn vriend en vijand tevens" om niet op quasi-eerlijke wijze zeer oneerlijk en klein te wezen.

DE CONCLUSIES.

De conclusies uit de stembusuitslag zijn tamelijk eenvoudig, omdat de uitslag zelf zo duidelijk is.

Ze zijn ook — voor niet-katholieken — verrassend, omdat de uitslag voor hen zo verrassend moet zijn geweest.

Door de nieuwe Staatsregeling en het Kiesreglement is aan het Curaçaose volk een heel klein beetje medezeggenschap gegeven, met heel veel nodeloze ingewikkeldheden en moeilijkheden gepaard gaande.

Maar onmiddellijk heeft het volk zelf — of beter: nog maar een heel klein gedeelte van het volk zelf — zich aan de toegestoken vinger vastgegrepen en zich in een andere positie opgetrokken.

Op Aruba en Bonaire alle zetels, op Curaçao (met ongeveer 700 van de ruim 2000 kiezers!) drie van de zes. Dat is een felicitatie waard. De rust en de stelselmatigheid, waarmede de katholieke partij is opgetreden, hebben hun vruchten afgeworpen. Zelfs hadden de katholieken — indien zij vooraf het verloop in andere partijen konden voorzien — met hun stemmenaantal vier van de zes zetels kunnen behalen, zonder de minste bedreiging.

Maar we zijn nu ook tevreden. We hadden op drie gemikt en hebben ze royaal, hyperroyaal gekregen.

Wie had ooit verwacht, dat er stembureaux zouden zijn, waar alle katholieken opkwamen, geldig stemden en katholiek stemden? Hier past een woord van lof aan de propagandisten, die tot de laatste dag actief zijn geweest en niet minder een woord van lof aan de katholieke pers — Nederlands zowel als Papiaments — die door haar instructies en regelmatige voorlichting van onschatbaar gewicht is geweest.

Zes van de tien. En momenteel vier van de dertien in de Raad.

De eerste conclusie ligt voor de hand: **de kringen, waaruit tot nu toe de meeste leden van de Raad plegen te worden benoemd, hebben maar bitter weinig aanhang.**

Daarvan waren de katholieken al lang overtuigd, maar het zal voor sommige niet-katholieken een verrassing zijn. Maar hoe groot zou die verrassing dan wel niet geweest zijn, als men het gehele Curaçaose volk op een of andere manier zich had willen en kunnen laten uitspreken.

Denk daar maar liever niet aan.

En denk er liever ook maar niet aan, dat van de drie niet-katholieke Statenleden er twee practisch gesproken door niet-Curaçaoenaars in de Staten zijn gebracht.

De tweede conclusie leunt tegen de eerste aan. Eigenlijk zouden we er de voorkeur aan hebben gegeven daarover **niet te spreken, maar het is de Beurs,** die Maandag j.l. in „Van week tot week" daarover begon.

Daar staat, dat de verkiezingen een pracht van een wassen neus zijn en dat de Gouverneur nu zo nodig het evenwicht zal herstellen.

De druiven waren bepaald te zuur.

Het lijkt ons in het algemeen niet juist den Gouverneur bij zijn benoemingen ongevraagd van advies te dienen. Maar de suggestie, bedoeld met de woorden „het evenwicht herstellen", is te kwaadaardig om erover te zwijgen.

Het evenwicht had hersteld moeten worden, toen de katholieken jarenlang gepasseerd zijn geworden bij de benoemingen voor de Raad. Thans nu het volk even gelegenheid heeft gehad dit passeren te bewijzen, wil men zich beroepen op het evenwicht!

Katholieken zijn in het openbare leven erg bescheiden. Dikwijls veel té bescheiden. En vele niet-katholieken zijn gewoon aan de gedachte, dat de katholieken bescheiden behoren te zijn. Daarom zullen deze vinden, dat we onbescheiden zijn, indien we de volgende toch zeer bescheiden verwachting uitspreken.

Waar door de verkiezingen zes van de tien zetels door katholieken werden bezet; waar bovendien het gehele volk van dit gebiedsdeel — niet-kiezers inbegrepen — voor 90% katholiek is, daar verwachten wij — en nu maken we ons tot tolk van het gehele katholieke volksdeel — **dat de benoemingen minstens in dezelfde verhouding als de stembusuitslag met de katholieken rekening zullen houden.**

Wij zijn daarmee bescheiden. Als wij, katholieken, eens verder gingen borduren op het thema „evenwicht" en de verwachting uitspraken, dat bij de benoemingen rekening zal worden gehouden met het grote aantal mensen, dat om een of andere reden niet mocht stemmen, zelfs dan zouden wij niet onbescheiden zijn geweest, doch slechts een billijke vraag doen. Evenwel: zelfs het billijke willen wij niet eens vragen; te lange jaren hebben we geleerd bescheiden te zijn.

De derde en laatste conclusie geldt de katholieke candidaten zelf.

Gij hebt nu — dank zij de katholieke partij en haar medewerkers, doch niet minder dank zij haar program — een plaats in de Staten gekregen. Vergeet niet, dat het 't Curaçaose volk was, hetwelk U vertrouwde en uitzond, tezamen met de Nederlanders, die op grond van Uw program vertrouwen in U stelden. Vergeet niet de beide verkiezingsleuzen: **Op voor 'n sociaal program, Op voor een voor een sociaal program, Op voor een betere verhouding tussen Nederland en Curaçao, tussen Nederlanders en Curaçaoenaars.**

Aan U is de taak deze twee punten zo goed mogelijk te verwerkelijken. Beiden zijn even hard nodig. Stel dus de kiezers niet teleur en verricht in de Staten even prachtig werk als de kiezers Maandag j.l. ter stembus hebben gedaan. Tot heil van Curaçao en van Nederland beide.

R. A.

CURACAO.

CONCESSIE VOOR GOUDONTGINNING.

De Curaçaose Courant bevat drie gouvernements-stukken inhoudende 3 verschillende concessies aan S. M. L. Maduro tot het ontginnen van goud en zilver voorkomend in het mijnveld van het 3e district op Aruba.

DE GOUVERNEMENTS MIDDELEN.

In de maand November brachten de Gouvernementsmiddelen op aan belastingen *f* 440.486 tegen *f* 429.607 in dezelfde maand van 1936.

1/12 der raming bedroeg echter *f* 508.533. De overige middelen brachten op *f* 232.647 tegen *f* 245.991 in November 1936 terwijl de raming was *f* 242.235.

In de eerste 11 maanden bracht 1937 op *f* 8.749.868 terwijl in hetzelfde tijdperk 1936 opbracht *f* 8.220.135. De raming over de eerste maanden was *f* 8. 258.451.

PAROCHIEKERK GROOT KWARTIER.

Eerste Kerstdag.

3 uur eerste Nachtmis.
5 uur tweede Nachtmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.
7 uur n.m. plechtig Lof.

Tweede Kerstdag.

5 uur Vroegmis.
7 uur Kindermis.
8.15 uur Hoogmis.

Donderdag en Vrijdag gedurende de hele dag gelegenheid tot Biechten.

Vrijdag geboden Vasten- en Onthoudingsdag.

EEN ONSMAKELIJKE ADVERTENTIE.

Van de Weekschrijver in de Beurs van Maandag l.l. vernamen we eerst van een advertentie in ons blad over lijkkisten enz., die door genoemde schrijver zeer terecht als een staaltje van onsmakelijkheid bestempeld werd.

We moeten hier onze fout erkennen, dat we in goed vertrouwen op onze administratie, ons haast niet met het advertentie gedeelte bemoeien en zo bleef ook deze annonce door de redactie ongelezen.

We zijn echter dankbaar voor de hint ons gegeven en hebben aanstonds een verdere plaatsing stop gezet, en hopen dat dergelijke minderwaardigheden in het vervolg niet meer aan onze aandacht zullen ontsnappen.

VATICAANSE UITZENDING.

We plaatsen hieronder het program wat Zaterdag van het Vaticaan op een golflengte van ± 18 M. zal worden uitgezonden.

ZATERDAG 25 DECEMBER 1937,

Van 13.24 — 14.24 Curaçao tijd

Concert van orkest en koor

gedirigeerd door Z. Exc. Mgr. Lorenzo Perosi directeur van de Pauselijke Muzikale Kapel.

Tenor Bonaimino Gigli.
Koor de Capella Sixtina.

PROGRAM.

1. Preludium van het 2e deel van het Kerstoratorium van L. Perosi: Kwatert, Koor en Orkest. De Annuntiatie uit hetzelfde oratorium: Tenor, Koor en Orkest.
2. Zang a capella: nieuwe compositie van L. Perosi, uitgevoerd door de tenor Gigli en de Sixtijnse Kapel.
3. Vredeshymne: van L. Perosi Sopraan, Koor en Orkest.
4. Verschillende solo's van Gigli.
5. Hymne der gerechtigheid van L. Perosi: Contra-alt. Koor en Orkest.

DE K.L.M. IN DE WEST.

Enkele maanden lang heeft de Heer H. Steensma, hier de vertegenwoordiging gevoerd van de K.L.M. en vertrok bij terugkeer van den Heer Bouman naar Suriname om ook dat land op vliegmogelijheden te verkennen, en waarvan een belangrijk gedeelte gewijd was aan voorbereidingen voor de rechtstreekse luchtverbinding tussen het Moederland en Suriname.

Teruggekeerd in Nederland heeft hij aan een correspondent van de Nieuwe Rotterdamsche Courant een en ander verteld. Het verslag daarvan nemen wij verkort hieronder over:

Er zit muziek in de Curaçao dienst.

Het luchtvaartbedrijf daarginds is — zeide hij — vooreerst nog maar klein, maar er zit muziek in. Het gaat flink vooruit. De lijn Curaçao—Aruba heeft een uiterst bevredigende gemiddelde bezetting en begint er zelfs onder de gekleurde bevolking al bizonder in te komen. Ook de sedert het midden van het vorige jaar in exploitatie zijnde lijn naar Maracaibo ontwikkelt zich zeer voorspoedig. Zij heeft eveneens een zeer gunstige gemiddelde bezetting. De in Januari van dit jaar geopende lijn naar La Guaira, de haven van Caracas in Venezuela gaat eveneens goed vooruit. Zodra de Lockheeds er zijn komt de verbinding met Baranquilla (Columbia) aan de beurt, dat een belangrijk knooppunt is in het net van de Pan American Airways.

Verder staat voor het voorjaar Trinidad op het programma.

Paramaribo het belangrijkste punt?

Dit over het ogenblik. Van de toekomst is natuurlijk de trans-atlantische verbinding tussen het Moederland en de West (Suriname) het belangrijkste. Al de genoemde verbindingen gaan daar op aan. Als de lijn er komt moet zij in alle richtingen doorverbindingen vinden. Daaraan zal het niet mankeren.

Wanneer zij er zal komen dat kan men nog niet zeggen. Wat de K.L.M. betreft zo gauw mogelijk! In Suriname beschouwt men de verbinding met het Moederland per vliegtuig (36 uur!) als een kans, zoals het gewest er nog nooit een heeft gehad. Men is nu ook aan het overwegen Suriname per vliegtuig in kaart te laten brengen. De transatlantische verbinding is, zoals men weet, gedacht met Paramaribo als eindpunt aan gene zijde van de Oceaan. Paramaribo is het belangrijkste punt in de route.

Het vliegveld te Paramaribo.

En het spreekt dan ook wel vanzelf — aldus de heer Steensma — dat ik met bizondere zorg werk heb gemaakt van de kwestie van het vliegterrein te Paramaribo. De Snip is indertijd geland op de Zanderij. Dat leek voor zo'n gelegenheidsvlucht geen kwaad terrein, maar het is wel zeker, dat het voor geregeld luchtverkeer, d.w.z. gedurende het hele jaar niet te gebruiken is, tenzij er een heleboel kosten aan gemaakt worden. In de regentijd is het totaal onbruikbaar.

Zeker zal een prima luchthaven in Suriname de kosten lonen die men eraan besteedt. Daarom heb ik dan ook van harte de opvatting van het gouvernement gesteund, dat men een betere oplossing moet zien te krijgen dan de Zanderij, temeer omdat er zo'n oplossing bij de hand is. Vlak bij Paramaribo aan de buitenwijk van de stad is een alleszins geschikt terrein ter beschikking, dat o.a. gevrijwaard is voor de Surinaamse kwaal van overstroming, doordat het flink hoog is gelegen. Dit terrein is opgemeten en een avant-project voor de aanleg is gemaakt. Er zouden 3 startbanen, elk van 1200X60 meter op aangelegd moeten worden, hetzelfde als op de Zanderij.

De P. A. A.

Duidelijk is overigens, dat het vliegveld bij Pamaribo niet alleen vanwege de transatlantische verbinding een goede toekomst zou hebben. Paramaribo is nu al een tamelijk belangrijk punt in het net van de P. A. A., die het als aanloophaven gebruiken voor hun diensten langs de kust. Met die diensten wordt het hoe langer hoe drukker en hoe langer hoe moderner. Alles gaat nu nog met watervliegtuigen of amphiën. De P. A. A. hebben blijkbaar plannen met Paramaribo, want zij hebben er een grote vulinstallatie, die nog telkens wordt uitgebreid nu weer met een vrij entrepôt voor benzine en olie, een teken, dat de P. A. A. Paramaribo niet als een doorgangshuis beschouwen, maar van plan zijn er te blijven. De P. A. A. zijn echter hard bezig van de water- op landvliegtuigen over te gaan. Dat ligt voor de hand, want de landingsgelegenheden op de rivieren zijn niet boven bedenking verheven en het materieel heeft van het zeewater veel te lijden. Dus veel onderhoud en een dure exploitatie. Wil Paramaribo bij deze omzwaai „in the running" blijven, dan zal het zonder een goed en geschikt gelegen landingsterrein niet kunnen uitkomen.

Nog een reden dus om voortgang te maken met het landingsterrein bij de stad.

De grote oversteek.

Tot slot vertelde de heer Steensma ons nog het een en ander van een ander onderdeel van zijn studiereis in verband met de „oversteek", n.l. zijn bezoek aan de Kaap Verdische Eilanden, van waar de grote sprong naar Suriname ondernomen zal moeten worden. Het vliegveld op Santiago, Porto Prajo, waarvan de Snip 2½ jaar geleden gebruik heeft gemaakt is voor geregeld gebruik weinig zaaks. Bovendien is Porto Prajo als haven een dood gat met nagenoeg geen verkeer. Daarom is men vanwege het gouvernement van de Kaap Verdische Eilanden tot de conclusie gekomen, dat een vliegveld op Sint Vincent veel beter is. Sint Vincent gaat hard vooruit en heeft een enorm druk scheepvaartverkeer.

Uit de aard der zaak is er allerlei nog niet in kannen en kruiken, het hoofdpunt is echter de grondorganisatie onderweg en aan de overkant van de Oceaan, met als allervoornaamste punt Paramaribo.

K.L.M.-NIEUWS.

Wij vernamen van de K.L.M., dat zij haar densten op Zaterdag 25 Dec. a.s. en Zaterdag 1 Januari 1938 stil zal leggen. De La Guaira dienst van Zaterdag 25 Dec. zal op Vrijdag 24 Dec. worden uitgevoerd; die van Zaterdag 1 Januari zal op Donderdag 30 Dec. worden gemaakt.

VERKIEZINGSCIJFERS.

Naar we vernemen is de uitslag op de Bovenwinden als vogt:

	St. Mart.	St. Eust.	Saba
Brouwen	17	5	12
Plantz	51	19	5

Gekozen is dus de Heer Plantz met 72 stemmen tegen 34 stemmen op de Hr. Brouwer.

Op Curaçao werden er in totaal uitgebracht 1665 stemmen van de 2035 kiezers.

Het aantal stemmen was als volgt verdeeld:

Otrabanda	583
Punda	564
Groot Kwartier	291
Santa Maria	92
Rust	116
Dokstertuin	29

DE STEMMING OP ARUBA.

De Arubaanse katholieken hebben met de Curaçaose in goed stemmen gewedijverd en met groot succes.

Van de 553 stemmen werden 468 stemmen uitgebracht waarvan 87 ongeldig.

Arends verkreeg hiervan	197 — 1
Beaujon	119 — 1
De Cuba	196 — 2

De Heer Henry Eman behaalde te Oranjestad slechts 20 — 1 en 29 — 2.

Te San Nicolaas 14 — 1 en 23 — 2.

Bravo Aruba!

VERWARRENDE CIJFERS.

De Beurs van gisterenavond geeft enkele verkiezingscijfers en schrijft: „In het geheel werden in de zes kiesdistricten 1549 geldige stemmen uitgebracht en 116 ongeldige.

De kiesdeler mag dus worden bepaald op 1549 gedeeld door zeven is 222.

Tot zover alles goed!"

Maar dan vervolgt het blad verder: „Als men hetgeen **noodzakelijk** is de „voorkeurstemmen nummer 1 en 2 tesa-„men telt dan verkrijgt men het volgen-„de resultaat.

En dan volgen een aantal cijfers achter de candidaten welke een totaal onzuivere indruk geven.

Waarom telt het blad niet alle voorkeurstemmen van 1 — 6 bij elkaar, dan was men consequent maar even verkeerd.

Dat het dan ook **noodzakelijk** is om 1 en 2 bij elkaar te tellen is helemaal dan ook niet waar integendeel zelfs.

En het verkeerde had de Beurs toch zelf even kunnen inzien wanneer hij de cijfers nog eens even overgelezen had.

Eerst wordt gezegd zeer terecht de kiesdeler mag op 222 bepaald worden.

En dan zien we in de cijfers van de Beurs dat Suarez volgens de telling van dit Blad 241 stemmen heeft en Tinge 224 en toch ofschoon de kiesdeler 222 is zijn ze niet gekozen!!!

Omdat de telling van de Beurs er absoluut naast is en een onjuiste indruk geeft.

Het Kiesreglement is zo eenvoudig niet.

ONDERSCHEIDING.

De kapitein van het s.s. Iris van de K.N.S.M. J. D. Maarleveld is door den Koning van België benoemd tot ridder in de orde van Leopold II voor zijn hulp verleend aan de vluchtelingen in het Belgische gezantschap in Spanje.

OPSTELLING VAN HET ELFTAL DAT ZAL UITKOMEN VOOR DE CURAÇAOSCHE COMBINATIE.

J. Pinedo (Herc.)
J. Hollander (R.C.C.) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)
W. Leers (J. Hol.) — A. Sentiago (J. Hol.) — H. Royer (J. Hol.)
Ch. Becker (Scherp.) — A. de Castro (Volh.) — H. Panneflek (R.C.C.) — J. Leonora (J. Holl.) — J. Christian (S.U.B.T.)

Reserves: A. Raphaela, S.U.B.T. J. Scorrea, Jong Holl. O. Troeman, Jong Holland, E. Atalida Hercules, L. B. Isidora Volharding, E. Rondijk Volharding, C. Prince, R.C.C. G. Pardo Jong Holland, J. Coffie, Scherpenheuvel.

Aanvoerder: A. J. Maduro ,S.U.B.T.
Tenue: Zwarte broek en blauwe bondstrui.

MUNDO NOBO:

23 December 1937 n.m. 4.45 uur:	Curaçao—Suriname Scheidsrechter: H. Elfrink Grensrechters F. Kranenburg en A. Oehlers.
2 Januari 1938 n.m. 4.45 uur:	Holland—Suriname Scheidsrechter O. Corsica Grensrechters B. L. Dijk en F. Kranenburg
9 Januari 1938 n.m. 4.30 uur:	Holland—Curaçao Scheidsrechter F. Kranenburg Grensrechters A. Oehlers en O. Corsica
? Januari 1938 n.m. 4.30 uur:	Finale Scheidsrechter H. Elfrink Grensrechter 0. Corsira en A. Oehlers.

KNOCK-OUT WEDSTRIJDEN B-KLASSE.

24 December 1937 des n.m. 5 uur.
Be Quick — Hilversum) A — A. Ercol
2 Januari 1938 des n.m. 3 uur.
D.C.C. — D.D.V.O.) B — J. L. C. Pengal
5 Januari 1938 des n.m. 5 uur.
Jong Curaçao — Feyenoord) C — O. Suarez
9 Januari 1938 des v.m. 9 uur.
Atletico — Winnaar A) D — A. Jesurun
9 Januari 1938 des n.m. 3 uur.
Winnaar B — Winnaar C) E — B. L. Dijk
? Januari 1938 des n.m. 3 uur.
Winnaar D. — Winnaar E.) — F. Kranenburg

Speelduur alle wedstrijden een vol uur met 5 minuten rust.

Bij gelijk spel alle wedstrijden beslist het lot.

Niet verschijnende vereniging wordt zonder meer van verdere wedstrijden uitgesloten.

OPSTELLING VAN HET ELFTAL DAT ZAL UITKOMEN VOOR DE SURINAAMSE COMBINATIE.

Groen-Zwart.

J. Casper
J. Brons — A. de Koop
W. Goedhardt — J. Hoelen — W. Mau Asam
M. Brakke — Lo Ning Hing Jr. — M.Nahar — A. Naaldijk — E Jurrjeus

Reserves: Drielingen, Willems, Jones, Lieuw Sjoe, Lo Ning Hing Sr.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

De opbrengst van de Rijksmiddelen over de maand November hebben 7.166 millioen gulden boven de raming bedragen en bijna vier millioen boven de opbrengst van November 1936. De opbrengst over de maanden Januari tot November bedraagt 56.65 millioen boven de raming, en 62 millioen gulden boven de opbrengst over dezelfde periode in 1936.

Officieel is thans vastgesteld dat bij de geboorte van een Prinsje 101, en bij de geboorte van een Prinsesje 51 saluutschoten zullen worden afgegeven. Deze saluutschoten zullen worden afgevuurd in de plaats van geboorte, in de standplaatsen van bevelhebbers van militaire afdelingen, en door H. M.'s oorlogschepen.

Nader wordt gemeld, dat de saluutschoten moeten gegeven worden zo spoedig mogelijk na 't bekend worden van de koninklijke geboorte, met dien verstande, dat indien de geboorte des nachts zou plaats vinden, of na zonsondergang, het saluut gegeven moet worden direct na zonsopgang. Terstond na het bekend worden der geboorte zal van H.M.'s oorlogschepen van de top worden gevlagd.

De dag na de geboorte zal gevierd worden als de verjaardag van een lid van het Koninklijk Huis.

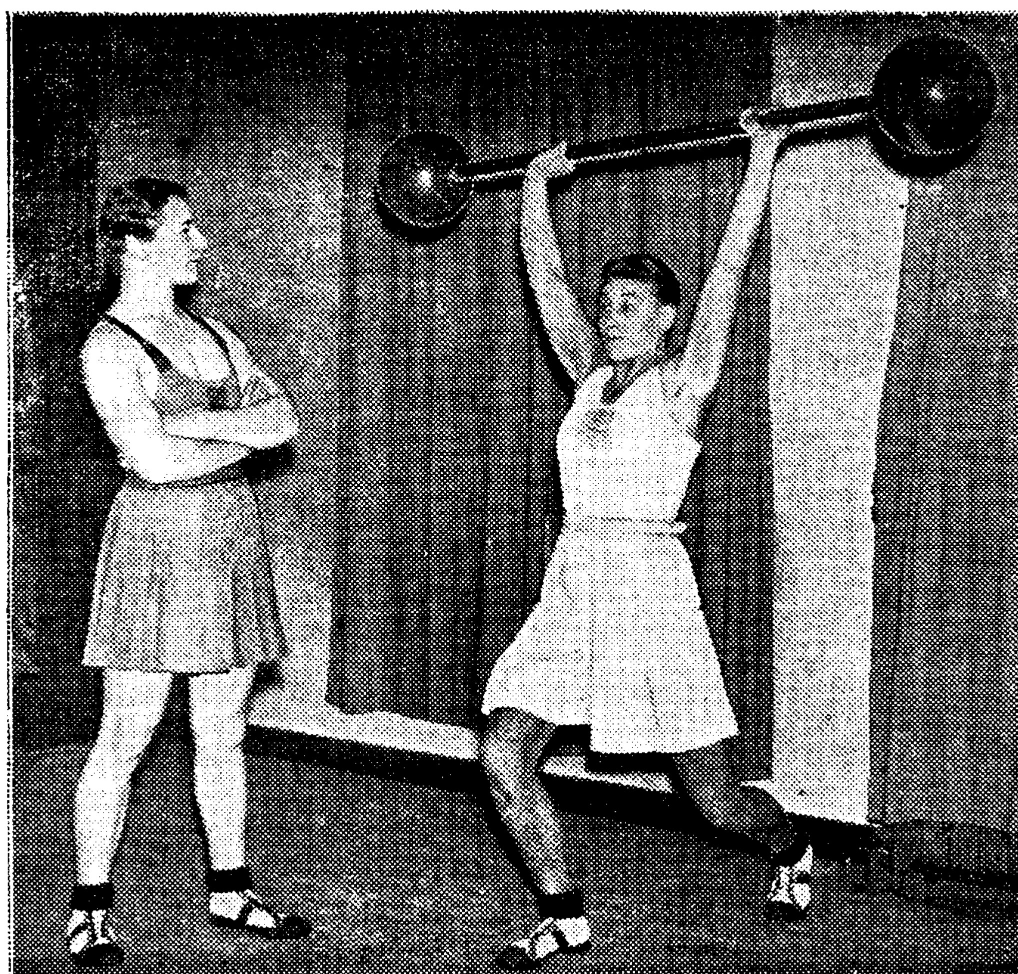
Euwe won de laatste Schaakpartij van Aljechin.

De eindstand was 17,5 — 12,5 voor Aljechin.

Sedert 19 September zijn in Nederland 7056 dieren aan mond en klauwzeer gestorven.

In Grave zal vermoedelijk weer een garnizoen gevestigd worden.

In Nederland overleed G. Vissering, oud-pesident van de Nederlandse bank.

STERK! Zoals we weten bestaan er ook sterke dames, zo sterk dat ze zelfs kunnen meedoen in het Kampioenschap van gewicht-heffen. De plaat stelt voor Miss Russel, terwijl ze enige zware holters boven het hoofd opheft.

Eenige en Algemeene bekendmaking.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand NOVEMBER zonder uitzondering voor of op 24 DECEMBER betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncasseerd, verhoogd met EEN GULDEN incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF.
CURAÇAO.

Adverteer in de Amigoe.

Rooms Katholieke M.U.L.O.
St. Antonius-Gesticht
Pietermaai.

Vanaf heden iedere dag gelegenheid tot het opnemen van nieuwe leerlingen. Gelieve trouwboekje en faceerbewijs mede te brengen.

ST. MARTINUSGESTICHT.
R. K. Mulo voor meisjes.

Van 21 Dec. af gelegenheid tot het aangeven van nieuwe leerlingen 's morgens van 10 -- 12.

Gelieve trouwboekje en pokkenbriefje mee te brengen.

HET BESTUUR.

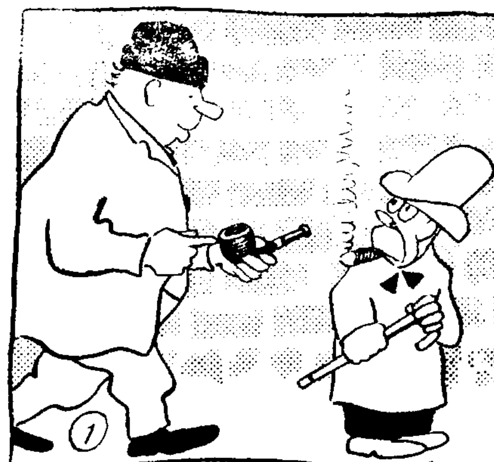
ADVERTENTIE.

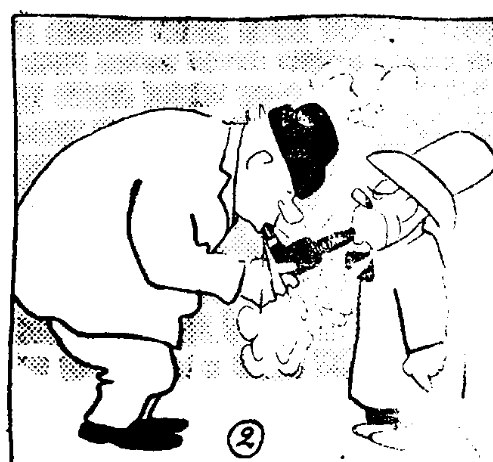
Aan belanghebbenden bij den koop en verkoop van bouwterreinen wordt met het oog op bebouwings- en verkavelingsplannen aangeraden om vóór het afsluiten van den koop door bemiddeling van de ambtenaren, belast met het Bouw- en Woningtoezicht, zich op de hoogte te stellen van de bepalingen van de Bouw- en Woningverordening en zich door genoemde ambtenaren te laten inlichten omtrent de voorwaarden, welke krachtens die verordening bij het verleenen van een bouwvergunning zullen worden gesteld.

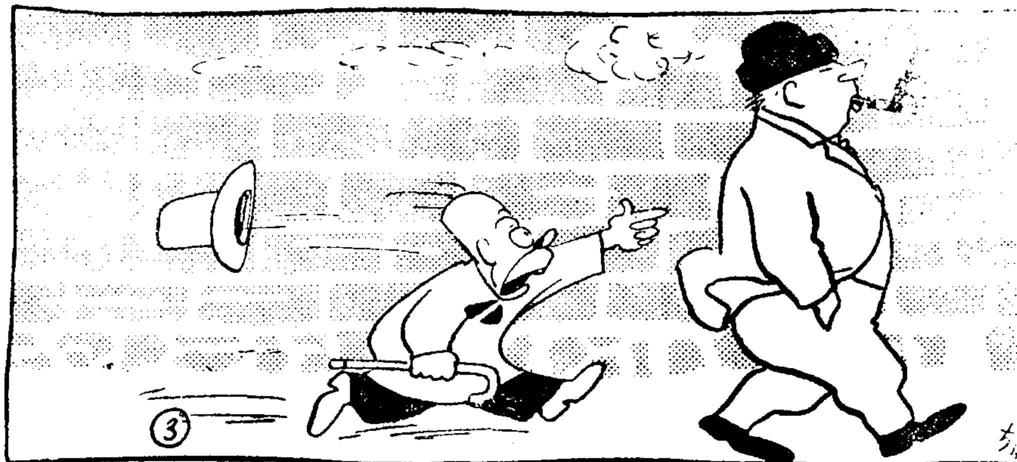
De Directeur van Openbare Werken,
J. TEN BRINK.

Schepenlijst over de maand **December.**

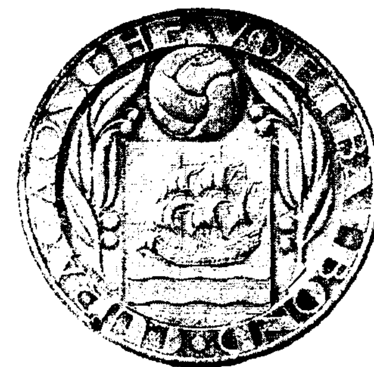
22.	Duitsch	Reliance	New York	New York
23.	Ned.	El Libertador	La Guaira	Aruba, Maracaibo
23.	„	Statendam	La Guaira	New York
24.	„	Amor	Maracaibo	New York
24.	„	Van Rensselaer	Amsterdam	New York
24.	Eng.	Tamaroa	New Zealand	Liverpool
25.	Duitsch	Cordillera	Colon	Pto. Cabello
25.	„	Alemania	Maracaibo	Maracaibo.

ADAMSON GEEFT VUUR.

SPORT - RUBRIEK

Officëele Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag 12 December 1937.

Hercules—S.U.B.T.	2—0
Serpenheuvel—R.C.C.	4—2

Zondag, 14 December 1937.

Asiento—Transvaal	2—2

Zondag, 19 December 1937.

Jong Holland—S.U.B.T.	1—0
Hollandia—R.C.C	niet doorgegaan.
Atletico—D.C.C.	3—1
Asiento 2—Hercules 2	niet doorgegaan.

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Volharding	**13**	**12**	**1**	**0**	**30**	**4**	**25**	**1.92**
Jong Holland	14	11	2	1	46	11	24	1.71
Scherpenheuvel	13	6	4	3	27	18	16	1.23
S.U.B.T.	14	5	2	7	18	19	12	0.85
Asiento	13	4	2	7	22	26	10	0.76
R.C.C.	12	4	1	7	11	19	9	0.75
Hercules	14	4	1	9	10	35	9	0.64
Hollandia	12	3	1	8	19	32	7	0.58
Transvaal	13	2	2	9	11	24	6	0.46

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Feyenoord	7	6	0	1	16	6	12	1.71
D.D.V.O.	6	3	1	2	7	3	7	1.16
Atletico	6	3	1	2	13	9	7	1.16
Jong Curaçao	6	2	2	2	9	7	6	1.—
D.C.C.	6	1	3	2	3	6	5	0.83
Be Quick	5	1	2	2	6	8	4	0.80
Hilversum	4	0	1	3	2	8	1	0.25

Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
S.U.B.T. 2	5	4	1	0	11	3	9	1.80
Jong Holland 2	7	4	2	1	16	5	10	1.42
Scherpenheuvel 2	7	3	1	3	12	12	7	1.—
Volharding 2	5	2	1	2	3	5	5	1.—
Hercules 2	5	1	2	2	5	8	4	0.80
R.C.C. 2	4	1	1	2	2	6	3	0.75
Transvaal 2	6	1	2	3	4	9	4	0.66
Asiento 2	5	1	0	4	6	11	2	0.40

HET BESTUUR

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, **de heer H. A. Dennert, Breedestraat** 181 telefoon 640.

CURAÇAO.

Zeilvaart over de maand November 1937.

Aangekomen van:

Aruba	36
Bonaire	20
Higuerote	8
Jacmel	3
La Guaira	9
La Vela de Coro	4
Pampatar	1
Pto. Cabello	40
Pto. Lopez	2
Rio Hacha	1
Tucacas	29
Zee	10
Totaal	163

Vertrokken naar:

Aruba	36
Bonaire	17
Ciudad Trujillo	1
Jacmel	6
La Guaira	7
La Vela de Coro	9
Marigot	4
Pampatar	1
Puerto Cabello	56
Puerto Lopez	1
Puerto Sucre	1
Rio Hacha	2
Sint-Maarten	1
Trinidad	1
Totaal	143

Steunt het Apostolaat ter Zee.